

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

11 червня 2019 р.

Київ

№ 419-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної в повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 11.06.2019 № 500-01/4153-п та повідомлення про нову державну допомогу Департаменту розвитку інфраструктури міста Виконкому Криворізької міської ради, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 21304 (вх. № 237-ПДД від 10.04.2019) (далі – Повідомлення), яке було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон), та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789),

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. Надавач підтримки

- (1) Департамент розвитку інфраструктури міста Виконкому Криворізької міської ради (далі – Департамент) (50101, пл. Молодіжна, 1, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., ідентифікаційний код юридичної особи 03364234).

1.2. Отримувачі підтримки

- (2) Комунальне підприємство «Ритуал Сервіс Плюс» Криворізької міської ради (далі – КП «Ритуал Сервіс Плюс») (50027, пр. Металургів, 36/1, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., ідентифікаційний код юридичної особи 37860997).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (3) Здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів в тому числі.

1.4. Очікуваний результат

- (4) Забезпечення права громадян на захоронення їхнього тіла.
- (5) Якісне надання послуг при організації поховання померлих одиноких громадян

1.5. Форма підтримки

- (6) Субсидії.
Спрямовуються на здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів.
- (7) Капітальні трансферти.
Придбання спеціалізованої техніки, а саме, маловантажний бортовий фургон з подвоєнною кабіною для перевезення трун з тілами померлої окремої категорії громадян з робітниками ритуальних послуг, які здійснюють поховання померлих.

1.6. Обсяг підтримки

- (8) Загальний обсяг підтримки – 10 431 тис. грн.

- (9) З них:

2020 рік – 2 289 тис. грн:
субсидії – 1 302 тис. грн;
капітальні трансферти – 987 тис. грн;

2021 рік – 1 381 тис. грн:
субсидії – 1 381 тис. грн;
капітальні трансферти – 0 тис. грн;

2022 рік – 1 746 тис. грн:
субсидії – 1 746 тис. грн;
капітальні трансферти – 0 тис. грн;

2023 рік – 2 211 тис. грн:
субсидії – 2 211 тис. грн;
капітальні трансферти – 0 тис. грн;

2024 рік – 2 804 тис. грн:
субсидії – 2 804 тис. грн;
капітальні трансферти – 0 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (10) Закон України «Про поховання та похоронну справу».
- (11) Рішення Криворізької міської ради від 24.09.2014 № 2957 «Про внесення змін до рішення міської ради від 28.04.2010 № 3816 «Про затвердження Положення про порядок надання ритуальних послуг на території міста Кривого Рогу».
- (12) Рішення Криворізької міської ради від 26.12.2018 № 3316 «Про внесення змін до рішення міської ради від 25.07.2012 № 1243 «Про визнання комунального підприємства «Ритуал Сервіс Плюс» ритуальною службою у місті Кривому Розі».
- (13) Проект рішення Криворізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та утримання об'єктів (елементів) благоустрою м. Кривого Рогу на період 2020-2024 років».

1.8. Тривалість підтримки

(14) з 01.01.2020 по 31.12.2024.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(15) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(16) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(17) Статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невпізнаних трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.

(18) Згідно з частинами п'ятою та шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції: забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання, створюють ритуальні служби тощо. Для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.

(19) Статтею 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» визначено поняття ритуальної служби – це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому цим Законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності.

(20) Статтею 4 Закону України «Про поховання та похоронну справу» передбачено, що діяльність у галузі поховання базується, зокрема, на принципі компенсації державою витрат, пов'язаних із похованням померлих, відповідно до зазначеного Закону.

(21) Статтею 5 Закону України «Про поховання та похоронну справу» передбачено, що державні стандарти, інші нормативні документи в галузі поховання складаються, зокрема, з необхідного мінімального переліку вимог щодо порядку організації поховання померлих і ритуального обслуговування населення.

(22)Пунктом 19 Необхідного мінімального переліку вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства України № 193 від 19.11.2003, організація поховання одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, осіб, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених, невпізнаних трупів, у разі відсутності родичів або осіб чи установ, які можуть взяти на себе організацію поховання, покладається на ритуальні служби згідно із замовленням медичних закладів за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

3. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

(23)Відповідно до статуту КП «Ритуал Сервіс Плюс», затвердженого наказом Управління комунальної власності міста виконкому Криворізької міської ради від 28.09.2018 № 122ум (далі – Статут), засновником підприємства та власником його майна є територіальна громада міста Кривого Рогу в особі Криворізької міської ради.

(24)Згідно із пунктом 2.2. Статуту предметом діяльності КП «Ритуал Сервіс Плюс» є, зокрема, здійснення організації поховання померлих та надання передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та ритуальних послуг, не передбачених цим переліком.

(25)Рішенням Криворізької міської ради від 25.07.2012 № 1243 КП «Ритуал Сервіс Плюс» визнано ритуальною службою у місті Кривому Розі.

(26)Відповідно до інформації, наданої в Повідомленні, державна підтримка КП «Ритуал Сервіс Плюс» буде надаватись на здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів та буде спрямовуватись, зокрема, на:

- оплату праці;
- нарахування на оплату праці;
- придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю;
- придбання продуктів харчування (молоко за шкідливі умови праці);
- оплату послуг (крім комунальних).

(27)Надавач повідомив, що здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів, на які виділяється державна підтримка, будуть надаватись виключно на безоплатній основі.

(28)За рахунок державної підтримки також планується придбати спеціалізовану техніку, а саме, маловантажний бортовий фургон з подвоєнною кабіною для перевезення трупів з тілами померлої окремої категорії громадян з робітниками ритуальних послуг, які здійснюють поховання померлих. Відповідно до наданої інформації, зазначена спеціалізована техніка буде використовуватись виключно на безоплатній основі для поховання окремої категорії громадян.

(29)Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, за останні три роки рішеннями виконавчого комітету Криворізької міської ради установлено вартість окремих видів ритуальних послуг відповідно до мінімального переліку лише для КП «Ритуал Сервіс Плюс».

- (30) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (31) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (32) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність
- (33) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (34) Послуги КП «Ритуал Сервіс Плюс» щодо здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів, фінансуються за рахунок бюджету міста Кривий Ріг, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті, а отже, не спотворюють та не можуть спотворити економічну конкуренцію.
Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради скористався своїм правом та створив КП «Ритуал Сервіс Плюс» відповідно до Закону України «Про поховання та похоронну справу», яким передбачено право органів місцевого самоврядування створювати ритуальну службу.
- (35) КП «Ритуал Сервіс Плюс» надає платні послуги необхідного мінімального переліку (викопування могили механізованим способом, викопування могили ручним способом, оформлення договору-замовлення, оформлення свідоцтва про поховання). Обсяг платних послуг за 2018 рік складав 92 %.
- (36) Департаментом здійснюється фінансування одержувача бюджетних коштів на підставі планів використання бюджетних коштів, помісячних планів використання бюджетних коштів та належним чином оформлених документів, в залежності від напряму бюджетного призначення, а саме: щомісячно КП «Ритуал Сервіс Плюс» надає Департаменту підписані акти наданих послуг чи видаткові накладні за отриманий товар, рахунки та відповідні договори на узгодження для подальшого перерахування бюджетних коштів на розрахунковий рахунок підприємства, відкритий в Управлінні казначейської служби України у місті Кривому Розі. Крім того, кожного місяця КП «Ритуал Сервіс Плюс» надає до Департаменту розрахунок заробітної плати працівників, задіяних в організації поховання одиноких громадян.

- (37) КП «Ритуал Сервіс Плюс» здійснює належний облік доходів і витрат по кожному виду державної підтримки. Кошти від державної підтримки використовуються лише за цільовим призначенням і не витрачаються на інші види господарської діяльності підприємства. КП «Ритуал Сервіс Плюс» обліковуються окремі розрахункові рахунки для комерційної діяльності та надходжень державної підтримки.
- (38) Як наслідок, підтримка у формі субсидій та капітальних трансфертів щодо здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів КП «Ритуал Сервіс Плюс», що виділяється на підставі проекту рішення Криворізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та утримання об'єктів (елементів) благоустрою м. Кривого Рогу на період 2020-2024 років» на період з 01.01.2020 по 31.12.2024 у сумі 10 431 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону.
- (39) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (40) Разом з тим слід зазначити, що:
- державне фінансування КП «Ритуал Сервіс Плюс» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані зі здійсненням заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів, та в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
  - використання коштів державної підтримки КП «Ритуал Сервіс Плюс» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги;
  - надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та за джерелами фінансування отримувача підтримки, окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків;
  - працівники, які задіяні в комерційній та некомерційній діяльності підприємства, мають знаходитися в окремих підрозділах штатного розкладу підприємства та отримувати заробітну плату з різних джерел фінансування. Водночас при задіяності у комерційній діяльності одних й тих самих працівників, має бути забезпечено ведення обліку робочого часу, протягом якого кожен із таких працівників був задіяний у обох діяльностях підприємства, зазначені працівники мають отримувати заробітну плату з різних джерел фінансування пропорційно часу, упродовж якого вони були задіяні в різних видах діяльності підприємства;
  - надавач державної підтримки має забезпечити контроль, щоб товари, роботи та послуги, закуплені за рахунок ресурсів держави, не використовувалися для комерційної діяльності підприємства.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789), на підставі

інформації, наданої Департаментом розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі субсидій та капітальних трансфертів щодо здійснення заходів з організації поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян від поховання яких відмовились рідні, знайдених невпізнаних трупів комунальному підприємству «Ритуал Сервіс Плюс», що виділяється на підставі проекту рішення Криворізької міської ради «Про затвердження Програми розвитку та утримання об'єктів (елементів) благоустрою м. Кривого Рогу на період 2020-2024 років» на період з 01.01.2020 по 31.12.2024 у сумі 10 431 тис. гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». **Пункт 40 цього рішення є обов'язковим до виконання.**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ